

dělené uspokojení z těchto podstat (§ 38 konk. ř.). Stejným způsobem nastává ve příčině báňského majetku do konkursní podstaty patřícího oddělené uspokojení zvláštních horních pohledávek, z kteréžto příčiny takovéto jmění podstaty musí rovněž odděleně býti spravováno a rozděleno (§ 41 konk. ř.).

b) Ježto konkursní řízení o nemovitém jmění cizince zůstává vyhrazeno soudům státu, ve kterém jmění to se nachází (§ 61 konk. ř.), nastupuje oddělení statků, je-li tu též jmění movité, o kterém cizině řízení vyhrazeno zůstává.

c) Držba zástavních listů a dílčích dlužních úpisů poskytuje právo býti uspokojenu odděleně, pročez takové ústavy nejen v konkursu, nýbrž i při hrozícím nebezpečí musí býti do zvláštní správy dány. Ostatní věřitelé mohou vésti exekuci, jen bez ujmy tohoto práva (zák. ze dne 24. dubna 1874 č. 48 ř. z., dále ze dne 5. prosince 1877 č. 111 ř. z. a ze dne 24. dubna 1874 č. 49 ř. z.).

d) V kupeckém konkursu vyhlášeném na veřejnou nebo komanditní společnost má vyhlášení konkursu v zápětí současně další vyhlášení konkursu na jmění každého osobně ručícího společníka, při čemž o každé podstatě se koná zvláštní oddělené řízení, bez ujmy práv věřitelů, kteří jsou oprávněni dosíci uspokojení ze všech podstat (§§ 199, 200, 201 konk. ř.).

Odepis daně pozemkové při pohromách živelních.

Byl-li výnos naturalní pohromami živelními poškozen, může býti daň pozemková při kulturách hospodářských poměrně slevna resp. odepsána a sice

1. dle ustanovení zákona ze dne 23. května 1883 č. 83 ř. z. a zák. ze dne 26. června 1894 č. 139 ř. z. (viz čl. Daň pozemková) a

2. dle ustanovení zákona ze dne 12. července 1896 č. 118 ř. z. a nař. min. fin. ze dne 16. července 1896 č. 119 ř. z.

A) Kultury hospodářské.

I. Případy odpisu.

Při kulturách hospodářských nastane nárok na odepsání daně:

1. Jestliže krupobitím, ohněm, vodou nebo myšemi nebo mšicí révou na parcelách výměry až do čtyř hektarů zničen byl alespoň čtvrtý díl naturalního výnosu parcely, na parcelách výměry větší než 4 hektary pak naturalní výnos alespoň 1 hektaru.

2. Jestliže jinými kromobyčejnými a neodvratnými udalostmi (suchem, mokrem, vymrznutím, mrazem, zhoubou hmyzovou, cizopásníky, peronosporou a oidie, snětí jakéhokoli druhu, námeli, polehnutím obilí atd.) bez viny držitelovy pozemkové parcely v nejmenší pod č. 1 naznačené výměře byly poškozeny a byl-li tím naturalní výnos příslušného hospodářství v takovém rozměru zničen, že onen ryzí výnos, na poškozené parcely podle operatu pozemkové daně připadající, který podle míry poškození považovati dlužno za zničený, převyšuje $\frac{1}{4}$ úhrnného ryzího výnosu vzdělaných hospodářských kultur majetku poplatníka daně pozemkové v berní obci ležícího (§ 2).

Rozeznávají jest tedy živelní pohromy, při kterých zřetel brátí jest toliko k jednotlivým parcelám a k nastalému poškození jejich výnosu, a takové pohromy, při kterých zřetel brátí jest k veškerému ryzímu výnosu hospodářství. U pohrom prvního druhu dále rozeznávají jest, jde-li

o parcely ve výměře až do 4 hektarů či o parcely ve výměře větší nežli 4 hektary. U těchto posledně uvedených parcel nastane nárok na odepis daně teprve pak, byl-li naturalní výnos zničen nejméně na jednom hektaru úplně, anebo na $1\frac{1}{3}$ hektaru se tří čtvrtin, nebo na 2 hektarech s polovicí, nebo na 4 hektarech s jedné čtvrtiny. U živelných pohrom druhého druhu rozuměti jest hospodářstvím (rolnickým podnikem), hledíc k tomu, že daň podle obcí se ukládá, z pravidla veškeré rolnicky vzdělané pozemky jednoho a téhož držitele v berní obci ležící, bez rozdílu, zdali vzdělávají se z obce této nebo jiné. Výjimka nastati může, má-li hospodář v téže obci dva nebo více rolnických podniků (hospodářství), z nichž provozován jest každý o sobě, ať ve vlastní správě, ať v nájmu; v této případnosti sluší bráti zřetel ku každému z těchto rolnických podniků (na příklad ke dvorům) o sobě.

II. Odhad škody.

Při posuzování, jak veliká jest škoda na naturalním výnosu hospodářských kultur způsobená, přihlédáno buď toliko ku vzdělané části parcel, a určeno buď potom, jak velice zničen jest naturalní výnos, jež na vzdělané části očekávati bylo lze. Parcely nebo části jich, které při nastalé živelní pohromě ještě hospodářsky nebyly vzdělány, avšak dle způsobu hospodaření v obci obvyklého určeny byly k osetí neb osázení, pojaty buďte tenkrát do vyšetřování škody, jestliže pohromou staly se pro ten rok zcela k výnosu nezpůsobilými.

Co se týče stupně poškození, není rozhodnou poškozená parcela o sobě, nýbrž sluší míti zření k výnosu hospodářství jakožto celku, protože povolení odepisu daně závisí na tom, zdali ryzí výnos katastrální podle stupně poškození ve výměře v § 6 zákona ustanovené na jednotlivé poškozené parcely připadající činí úhrnkem více nežli $\frac{1}{4}$ úhrnného ryzího výnosu vzdělaných hospodářských kultur, který jest pro příslušné hospodářství v operátě katastru daně pozemkové zapsán.

Nastane-li pohroma živelná v době, kdy hospodářské plodiny již byly sklizeny, to jest buď pod střechu přivezeny nebo na poli způsobem v zemi obvyklým uschovány, nebude daň pro poškození sklizených plodin odepsána. Výjimka nastane toliko tehdy, jestliže hospodářské plodiny úplně nebo částečně byly zničeny po sklizni povodní nebo jinou neodvratnou pohromou přírodní.

Při posouzení, jaký rozsah škoda má, budiž při hospodářských kulturách zřetel brán k ročnímu výnosu, jenž dosažen býti měl v tom roce hospodaření, kdy pohroma vznikla. V této příčině buď šetřeno těchto pravidel:

1. Jsou-li u kultury, dle níž parcela se vzdělává, dvě sklizně za rok v obci obvyklé, budiž první úroda oceněna dvěma třetinami a druhá jednou třetinou ročního výnosu.

2. Stejným způsobem oceněn buď zničený první osev toliko dvěma třetinami ročního výnosu, když novým osevem dosažen býti mohl naturalní výnos.

3. U smíšených kultur poškození hlavní plodiny oceněno buď dvěma třetinami, vedlejší plodiny jednou třetinou ročního výnosu. Za hlavní plodinu pokládána buď ona, která srovnává se se způsobem kultury, v operatu daně pozemkové zapsaným. Při polích, která osazena jsou révou, budiž však víno pokládáno za hlavní plodinu.

4. Když parcela v témž hospodářském roce opětovnou škodu utrpí, buď k odepisu daně pro předchozí škodu zákonitě odůvodněnému nebo již povolenému jen s tím obmezením zřetel brán, že odepisy daně v jednom roce povolené nesmějí přesahovati roční daň na tento pozemek připadající.

III. Míra odepisu.

Výška odepsané daně u kultur polního hospodářství řídí se dle toho, jak velkou škodu naturalní výnos parcely utrpěl, a to dle těchto stupňů:

1. Zničena-li jest $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ naturalního výnosu, povolen bude odepis 250/0 roční daně;

2. zničena-li jest $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ naturalního výnosu, povolen bude odepis 500/0 roční daně;

3. zničeny-li jsou $\frac{3}{4}$ naturalního výnosu, povolen bude odepis 750/0 roční daně;

4. zničen-li jest celý naturalní výnos, povolen bude odepis celé roční daně z postižené parcely.

Jde-li pouze o alikvotní díl nebo o osetý díl parcely, rozhodnou jest pro odepis daně také toliko kvota daně na tento díl parcely připadající. Odepis daně vztahuje se z pravidla toliko na ten rok, ve kterém poškození naturalního výnosu nastalo.

Byla-li však živelní pohromou způsobena neplodnost parcely nebo části její na delší dobu, tedy — vyjímajíc ony případy, ve kterých odepis daně na několik let nastane již podle §§ 6 a 31 zákona ze dne 23. května 1883, č. 83 ř. z. a zákona ze dne 26. června 1894, č. 139 ř. z. — povolen buď odepis daně na dobu neplodnosti. § 6 zákona ze dne 23. května 1883, č. 83 ř. z. stanoví odepis pro případ, když neplodnost parcely nebo části její na delší dobu způsobena byla nánosem štěrku nebo písku, a zákon ze dne 26. června 1894, č. 139 ř. z. ustanovuje, jak přihlížeti jest k neplodnosti parcel vinic mšicí révovou postižených. Podle zákona z r. 1896 přihlížeti jest však k neplodnosti také tehdy, byla-li způsobena jinými pohromami živelnými. V takových případech tudíž, při rozhodování o odepisu daně pro ten rok, ve kterém poškození nastalo, rozhodnuto budiž zároveň o počtu let, po která parcela pro neplodnost má býti daně prosta.

B) Lesy.

I. Případy odepisu.

Při lesích nastane nárok na odepis daně:

1. když nejméně čtvrtý díl porostu katastrální parcely lesní, při parcelách výměry větší než 20 hektarů však, když nejméně porost 5 hektarů jejich zničen byl ohněm. Zničení porostu ohněm nebo mýcením následkem hmyzové zhouby nezbytné, aby zabránilo se další její šíření, pokládáno buď při tom také za škodu ohněm způsobenou;

2. když sněhovým polomem v některém lese takové spousty se stanou, že na jedné nebo několika témuž majiteli náležejících katastrálních parcelách tohoto lesa — alespoň ve výměře jedné třetiny — celé díly porostu se zvrátí nebo rozlámou, takže takováto místa toliko opětným zalesněním výnosnými učiněna býti mohou.

II. Odhad škody.

U lesních parcel pro odepis daně za základ vzata buď zničená zásoba dříví, vypočtená tím způsobem, když roční přírůstek dřeva, z katastrálního

operatu na jeden hektar rozvržený (roční naturalní výnos), vypočte se pro plochu, na níž porost byl zničen, a násobí se stářím zničeného porostu. Nemůže-li plocha, na níž porost zničen byl, vyšetřena býti pomůckami po ruce jsoucími (katastrálními spisy, lesními mapami atd.) nebo měřením, poněvadž zničení nestalo se na souvislém území nýbrž po různu, tedy u takového území na zkušební prostoře nejméně půl hektaru vyšetřeno býti má, mnoho-li porostu na jednom hektaru jest zničeno, načež odhadne se veškerá poškozená plocha. Roční naturalní výnos (přirost) počítán buď oním peněžitým obnosem, který podle průměrného období (turnu) mýcení zapsán jest v operatu katastru pozemkové daně jakžto roční ryzí výnos na jeden hektar poškozené parcely připadající.

III. Míra odpisu.

U lesních škod vyšetřeno buď nejprve skutečné předepsání daně z hektaru, počítajíc od toho roku zpět, kterého živelná pohroma se stala, za všechna léta příslušnému stáří porostu se rovnající, jestliže by perioda zdanění obsahovala menší počet let, tedy za tento menší počet let, a vypočteno buď tak pro onu plochu, na které porost jest zničen. Jsou-li na některé lesní parcele porosty různého stáří a mohou-li se plochy jednotlivých různě starých porostů na jisto postavit pomůckami po ruce jsoucími nebo měřením, tedy vyšetřena buď skutečně předepsaná daň za hektar a na rok pro každý různě starý porost zvlášť. Když však při různém stáří porostu jednotlivé třídy stáří nemohou býti odděleně odhadnuty, budiž průměrné stáří zničeného porostu na jisto postaveno z průměrného stáří kmenu na některé zkušební ploše vyšetřené. Je-li les vřaděn do několika dobrotních tříd, přihledáno buď ku každé dobrotní třídě zvlášť, když tyto přesně jsou vymezeny. Jinak vyšetřen buď pro odepis daně průměrný ryzí výnos jednoho hektaru. Stanoví-li se stáří jednotlivých různě starých tříd porostu, nesmí překročena býti doba (turnus) mýcení v operatu katastru pozemkové daně za základ zdanění vzatá. Rovněž nikdy nesmí přijato býti vyšší stáří, nežli kolik let byl les zdanění podroben. Nebyla-li při poškození lesa zásoba dříví zničena, nýbrž toliko ve stav úplně změněný uvedena a tím hodnota dříví zmenšena, přihledáno buď při vyšetření škody a přiměřeného jí odpisu daně k hodnotě zásoby dříví po ruce jsoucí, případně k peněžitému výtěžku, jehož za ni lze docílit.

C) Ustanovení společná.

I. Oznámení škody.

Každé poškození naturalního výnosu, pro které za odepis daně se žádá, budiž pod ztrátou tohoto nároku oznámeno do osmi dnů ode dne, kdy škoda byla zpozorována, od držitele poškozených parcel nebo jeho plnomocníka finančnímu úřadu první instance (okresnímu hejtmánství, berní administraci, berní místní komisi), při čemž stačí, bylo-li oznámení posledního dne lhůty dáno na poštu. Za plnomocníka držitele pokládá se manžel, zákonní zástupci osob nesvéprávných, pachtěř neb uživatel pozemků, zmocněný úředník lesní nebo statkový, jakož i starosta obce. Též několik majitelů může společně podati oznámení škody. Oznámení škody a jiná podání jsou prosta kolků. Jestliže by spojení mezi obcí, v níž škoda se stala, a sídlem finančního úřadu první instance kromobyčejně přerušeno bylo, dovoleno jest výjimečně oznámení škody podati v ustanovené praeklusivní lhůtě se stejným účinkem u berního úřadu blíže ležícího.

II. Vyšetření škody.

1. Finanční úřad první instance podaná oznámení prozkoumá co do podmínek pro odepis daně, a jsou-li zde podmínky tyto, opatří, aby škoda komisí byla vyšetřena. Oznámení o poškození naturalního výnosu, k finančnímu úřadu první instance došlá, opatřena buďte datem, kdy byla došla (praesentatem). Došlo-li ohlášení poštou, tedy přiložená buď obálka podání, by mohly býti na jisto postaveny dni poštovského běhu. Poněvadž podle zákona ohlášení podáno býti má do osmi dnů po tom dni, kdy škoda byla zpozorována, není ovšem pro vypočtení této lhůty dán pevný podklad. Ježto však při jistých pohromách živelních jako na příklad při krupobití, škodlivý účinek zpozorovati možno velmi záhy, tedy v takových případech podle doby, kdy pohroma nastala, bude lze posouditi, zdali ohlášení podáno bylo opožděně či ne. Při jiných pohromách, jejichž škodlivý účinek stane se zřetelným teprva po delším působení, nastane nárok na odepis daně beztoho teprva pak, když poškození nabude větších rozměrů. O takových případech finanční úřad první instance nabude vědomosti z pravidla již odjinud, i bude mu tudíž možno, zjednat si o tom doklad, v kterou dobu poškození již bylo lze znamenati. Vůbec však bude možno zamítnouti nárok na odepis daně pro zmeškání lhůty toliko tehdy, dá-li se ohlašovatel dokázati, že toto promeškání v podstatě zavinil, obzvláště bylo-li ohlášení podáno v době, kdy není již možno škodu zjistiti. Jestliže starosta obecní, o to dožádaný, tuto okolnost potvrdí, kteréžto stvrzení jest tím rozhodnější, ježto obecní starosta jest zavázán, nastane-li živelní pohroma bezprostředně před sklizní, vyšetření škody ihned předsevzít, tedy nárok může ihned býti zamítnut s poukazem na tuto okolnost a zřejmé obmeškání lhůty. Ve všech jiných případech bude potřebí, zaříditi vyšetření škody a zamítnouti nárok pro zmeškání lhůty teprve tehdy, když toto bylo prokázáno. Poněvadž při pohromách, které po delší dobu škodlivě působí, úplný objem škody zjistiti se dá teprve v době pozdější, musí býti zůstaveno úvaze finančního úřadu první instance, aby zvolil dobu pro vyšetření škody nejprůhodnější. Vyšetření toto však každým způsobem musí vykonáno býti před sklizní, vztažmo v takové době, kdy objem škody ještě úplně zjistiti se dá.

2. Škoda vyšetřuje se na místě samém od delegata finančního úřadu za spolupůsobení dvou odborných důvěrníků, z obecních členů k návrhu obecního představenstva finančním úřadem zvolených. Dle toho bude záhodno, dáti tento návrh již na začátku roku na dobu toho roku, po případě na dobu ještě delší prodloužiti a ne toliko na dva důvěrníky obmeziti, aby pro nepřítomnost nebo zaneprázdnění jednoho důvěrníka nenastal zbytečný odklad, vznikne-li potřeba, škodu vyšetřiti. Není-li k vyšetření lesních škod mezi obecními členy způsobilých lesnických důvěrníků, povolá finanční úřad úředně pověřené znalce lesnické odjinud. K tomuto úřednímu jednání, jež v obci vyhlášeno buď způsobem v místě obvyklým, přibrání buďte pro informaci kromě toho ještě dva členové obecního zastupitelstva. Poškozený má toho vůli, k němu se dostaviti. O podaných snad námitkách poškozeného proti nálezům komise má tato ihned rozhodnouti. Neshodují-li se mínění dvou odborných důvěrníků, rozhodne správce komise (§ 14).

3. Vyšetření škody komisí obecní.

Nastane-li pohroma živelná bezprostředně před sklizní, takže jest

obava, že vyšetřovací komise přes to, že oznámení škody učiněno bylo včas, polních plodin pro vykonanou zatím sklizeň již nezastane na místě, kde se urodily, jest starosta obecní zavázán, přibrav dva členy obecního zastupitelstva, pak po dvou důvěry hodných držitelích pozemků ze dvou sousedních obcí, a pozvav účastné držitele pozemků, ihned vyšetřiti, jak velice jest poškozen naturalní výnos jednotlivých parcel a protokol o tom sepsaný neprodleně předložiti finančnímu úřadu první instance. V této případnosti vyšetřovací komise podrobiti má výsledky šetření zavedeného obecním starostou důkladnému přezkoumání; za tímto účelem kromě prohlídky parcel, které byly poznačeny jakožto poškozené, vzhledem ku zbylým snad ještě stopám živelné pohromy, mohou konána býti také šetření o tom, jakého výnosu bylo docíleno na místech, kde sklizeň se přechovává.

III. Náklady vyšetření.

Důvěrníci, jakož i členové obecního zastupitelstva pro informaci ku komisišmu vyšetřování přibrání nemají za své spolupůsobení při vyšetřování škody nároku na náhradu. Komisiš náklady delegatů finančního úřadu zapraveny budou erárem. Jestliže by však při komisišm vyšetřování přišlo na jevo, že oznámení o škodě učiněné zřejmě nedá se ospravedlniti, uložena buď vinnému oznamovateli náhrada komisišních útrat.

IV. Odepis daně.

Podle toho, co komisiš bylo vyšetřeno, obnos daně, jenž má býti odepsán, vypočten buď od finančního úřadu zemského, z jehož rozhodnutí dopuštěn jest rekurs k finančnímu ministerstvu. Odepisy pozemkové daně spočívající na zmenšení základu pro vyměření daně, rozhodného pro příslušná léta berní, způsobí netoliko pouhou slevu placení, nýbrž též změnu příslušné povinnosti berní. Dle toho budiž předeapsání, přihlédajíc k částce, která má býti odepsána, opraveno, a jestliže by při jednotlivých majitelích pozemků přišly na jevo přeplatky následkem platů zatím vykonaných, buďte přeplatky tyto buď na účet budoucího předeapsání daně zapsány, anebo, jestliže by za to výslovně bylo žádáno, tomu kterému hotově vráceny. Při škodách lesních, při kterých odepisání daně vztahuje se z pravidla na několik let, přeplatky se nevracejí, nýbrž toliko zapisují k dobrému. Podrobná ustanovení o provedení odpisu obsahujíc lit. nař. min. fin. ze dne 16. července 1896 č. 119 ř. z., kterýmž vydána zároveň instrukce pro komisiš vyšetřovací a formuláře příslušných výkazů.

Odevzdání viz Tradice.

Odevzdání pozůstalosti.

I. Pojem.

Odevzdání jest soudní akt, kterým celé projednání pozůstalosti formálně se ukončuje a kterým dědic jako právní držitel jmění pozůstalostního aktivně i passivně jest legitimován. Dědice, jenž k dědictví se přihlásil, považovati jest před odevzdáním jen za zástupce dědictví; po odevzdání stává se však representantem majetko-právní osobnosti zůstavitelovy. Dluhy zůstavitelovy tíží před odevzdáním pozůstalost, po odevzdání dědice. Odevzdání legitimuje dědice k výkonu všech práv a k podání žalob ohledně všeho toho, co do pozůstalosti náleží; odevzdání nemůže však právní důvod (titul), na němž spočívá, zrušiti nebo změnit; je-li tedy titulem tím poslední pořízení, nelze je při zkoumání objemu a existence oněch práv a žalob se zřetele pustiti (roz. ze dne 26. září 1854, č. 10296, sb. »Gl. U.« č. 39). Právo odloučiti pozůstalost od jmění dědicova lze k platnosti přivesti, jen pokud